

Skatteminister Kristian Jensen
Skatteministeriet
Nicolai Eigtsveds Gade 28
1402 København K

Gentofte, den 22.12.2005

Hr. skatteminister Kristian Jensen,

Vedrørende: Personalegoder – et varmt emne, der kræver kølig omtanke

Med reference til Deres kronik i Politiken den 16.12.2005 kaster jeg nedenfor et køligt blik på en af de dyre ordninger: "L55: hjemme-pc-ordning samt skattefrihed for arbejdsgiverbetalt datakommunikation" indført i januar 2002, for at se om den samfundsmæssigt kan tjene sig ind.

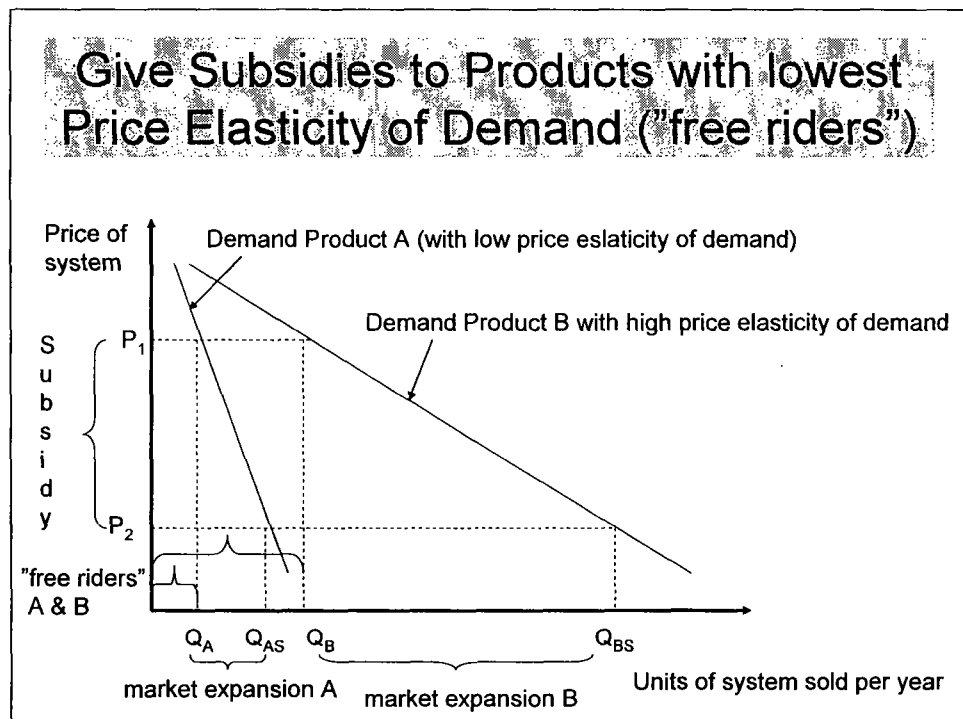
Hvad koster ordningen skatteyderne? "Statusrapport 2005 til folketinget om personalegoder/naturalieydelse" viser i tabel 1 "den aktuelle udbredelse af personalegoder". Ifølge den havde 220.000 skatteydere i 2004 skattefri hjemme-PC, hvilket med en stykværdi af 3.500 kroner repræsenterer en værdi på 770 millioner kroner; mens 100.000 havde arbejdsgiverbetalte ADSL-forbindelser med en værdi af 600 millioner kroner. ADSL-forbindelserne omfatter "ADSL-forbindelser uden adgang til arbejdsstedets netværk", der beskattes som fri telefon, samt "forbindelser med adgang", der er skattefrie. ADSL-tallene er usikre, hvilket rapporten har problemer med at håndtere. Tabel 1 viser et fald fra 2003 til 2004 i antallet af "arbejdsgiverbetalte ADSL-forbindelser uden adgang" fra 100.000 til 50.000 og antallet "med adgang" fra 75.000 til 50.000. I teksten nedenfor konkluderes ikke desto mindre, "at der fra 2003 til 2004 har været en betydeligt vækst i antallet af arbejdsgiverbetalte ADSL-forbindelser". Først flere sider frem i rapporten fås en delvis forklaring på modsigelsen mellem tabellens tal og tekstens konklusion: de lavere tal i 2005-rapporten forklares med "nye oplysninger fra Telestyrelsen, der viser et lavere niveau for de arbejdsgiverbetalte forbindelser end det hidtil har været antaget". Det burde være fremgået af en fodnote til tabellen. Ligesom rapporten burde have forklaret, hvordan man kom frem til konklusionen om "en betydeligt vækst i antallet af arbejdsgiverbetalte ADSL-forbindelser". Uden forklaring er det en talmæssig ikke-underbygget påstand. (Bemærk endvidere trykfejlen i tabellens tal for værdien af de 75.000, der ifølge 2004-rapporten har "Datakommunikation med adgang til arbejdsstedets netværk": multipliceret med den angivne værdi af 6.000 kr. per styk fås en værdi på 450 millioner kroner, ikke 375 millioner!)

Prisen for skatteyderne i form af skattetabet på ordningen er ifølge rapportens tabel 3 på 286 millioner kroner i 2004: 161 millioner for ADSL-forbindelserne og 125 millioner for hjemme-PC. Dertil kommer transaktionsomkostningerne for arbejdsgiverne, modtagerne og for staten.

**Wolfgang
Mostert**

Dalparken 6, DK-2820 Gentofte, Denmark
Phone/fax: +45 39 63 61 31
Email: wolfgang@mostert.dk
SE nr. 17 22 40 77

Hvad er det samfundsmæssige udbytte af ordningen? Formålet med at give tilskud til et produkt er, at staten ønsker at øget forbruget af produktet. Succeskriteriet – forudsat at produktet i sig selv har en høj samfundsmæssig værdi - er, at tilskuddet fører til en mærkbar udvidelse af markedet. Det er derfor, at tilskud gives til varer med høj samfundsværdi, der er svært afsættelige, fordi de har en højere markedspris end konkurrerende produkter; eksempelvis miljøvenlige biler eller energieffektive køleskabe. Det tjener ikke noget formål at give tilskud til varer, hvis efterspørgsel boomer. I så fald bliver antallet af ”gratister” – modtagere af tilskud, der også uden tilskud vil købe produktet - for høj: da tilskudsordningen bliver kostbar og den opnåede markedsudvidelse så lille, at samfundsgevinsten bliver negativ.

Grafikken ovenfor illustrerer, hvorfor tilskud kun bør gives til produkter med en høj priselasticitet i efterspørgslen. Der vises to produkter, der har samme leveringspris og som modtager det samme tilskud per enhed. Efterspørgslen efter produkt A har beskeden prislelsomhed; derfor er udvidelsen af markedet fra mængde Q_A til mængde Q_B meget beskeden, mens udvidelsen af markedet for produkt B fra Q_B til Q_{BS} giver et mere tilfredsstillende forhold mellem antallet af nye brugere og antallet af gratister.

L-55 ordningen lever ikke op til denne simple regel for fornuftig tilskudspolitik: den gav og giver en gulerod til en galophest der pisker derudad i fuld fart! Da loven blev vedtaget, boomede markedet for hjemme-PCere og ADSL-linjer:

- Fra 1. kv. 2001 til 4. kv. 2001 steg antallet af familier med adgang til PC i hjemmet fra 69% til 70%; ved udgangen af 2004 havde 84% af hjemmene eller 1.9 millioner husstande, en PC. Dvs., at næsten 1.7 millioner husstande har anskaffet PC uden skattetilskud.
- I midten af 2001 var der 135,000 bredbåndsforbindelser i Danmark; i midten af 2004 var det 914,000. Dvs., at 800,000 husstande anskaffede bredbåndsforbindelse uden tilskud.

Det er usandsynligt, at ret mange af de 10% af husstandene med betalt hjemme-PC og af de 17% af husstandene med arbejdsgiverbetalt ADSL-forbindelse ikke ville have anskaffet sig disse teknologier også i fraværet af ordningen. Hvad tror ministeren: taler vi om 1000 personer?

Snarere end at udvide markedet synes ADSL-tilskuddet nu at bremse det: når boligforeninger diskuterer investering i en ADSL-forbindelse i bygningen, er der altid et par afværgende fingre: ”Ikke interesseret, jeg har betalt ADSL-forbindelse”!

Man skal som politiker tænke sig godt om før man giver tilskud til almindelige forbrugsgoder. Man diskriminerer mellem personer, der får tilskuddet, og personer, der ikke får det. Der kan være sociale hensyn, der taler for det. Men da denne ordning først og fremmest kommer bedre-stillede til gode, kan den heller ikke forsvares ud fra dette argument.

Resultatet om den negative samfundsværdi af tilskudsordningen overrasker mig ikke. Jeg har som konsulent for Verdensbanken arbejdet med subsidiepolitik i flere lande, og dårligt sammenskruede subsidieordninger er reglen internationalt, ikke undtagelsen.

Jeg er derfor fuldstændig enig i Deres ”policy”-konklusioner i kronikken: ” Skattebegunstigelser er ikke noget, vi bare skal drysse rundt med mild hånd og uden omtanke. ...Hvis det samfundsmæssigt overordnet set er smart at bruge det værktøj, der hedder skattebegunstigelse skal vi bruge det – og ellers ikke”. Som dansk skatteyder vil jeg derfor gerne anmode Dem om to tiltag:

For det første, at De sammen med Deres embedsmænd nøje overvejer, om L-55 ordningen har en samfundsmæssig berettigelse. Det er ikke nok at henvise til, som De gør i kronikken, at ” adsl-forbindelser med adgang til arbejdsstedets netværk er med til at opgradere og skabe fleksibilitet hos arbejdstagerne og dermed forbedre konkurrenceevnen hos virksomhederne. De moderne adsl-forbindelser giver bedre mulighed for, at man kan arbejde hjemme, hvis man har børn, der er syge, eller man bare gerne af og til vil spare en lang og ineffektiv transporttid”. Det er korrekt, men folk anskaffer – også af den anførte grund – PC og adsl-forbindelser under alle omstændigheder.

For det andet, at årlige rapporter til folketinget om tilskudsordninger – af den ene eller anden art – indeholder en vurdering af, om ordningen fortsat giver mening i sin nuværende udformning. Tilskudsordninger, der sigter på at skabe et marked for en ny teknologi, giver ikke mere et positivt samfundsmæssigt udbytte, når markedet er skabt. Det samme gælder tilskud, der gives uændret selv om prisen på teknologien er faldet kraftigt.

Glædelig Jul og et Godt Nytår

Med venlig hilsen

Wolfgang Mostert